

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119357312
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119357312.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Petra Kvieta a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal s. r. o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému E. Q., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom W. XXX/XX, T., o zaplatenie 516,05 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17Csp/37/2020-95 z 03. septembra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „prvoinštančný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, event. „okresný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (prvý výrok). Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa pôvodne uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 516,05 Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s., uzavrel so žalovaným dňa 23. 12. 2015 Zmluvu č. 5082115292, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky. Nakoľko žalovaný porušil svoje povinnosti zo Zmluvy o splátkovom úvere (ďalej aj „Zmluva“), došlo dňa 29. 12. 2016 k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 53 ods. 9, §54a, § 100 ods. 1, § 103, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“). Mal za preukázané, že dňa 23. 12. 2015 bola medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným uzavretá Zmluva, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 300,- Eur. Predmetnú zmluvu posúdil ako spotrebiteľskú, preto vzhľadom na dátum zaslania 1. upomienky žalovanému a dátum zosplatenia úveru, posudzoval ex offa, či sa nejedná o premlčaný nárok. Mal za to, že žalovaný pred zosplatením úveru nemal zaplatenú už splátku za mesiac jún 2016, pričom neuhradil ani splátku splatnú za mesiac júl 2016. Okresný súd tak dospel k záveru, že ak žalovaný neuhradil splátku splatnú dňa 15. 06. 2016, začala dňom 16. 06. 2016 plynúť trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku na súde, ktorá uplynula dňom 16. 06. 2019. Žaloba bola podaná na súd dňa 20. 08. 2019, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej lehoty. Preto žalobu zamietol a vzhľadom na hospodárnosť konania nepristúpil k súdnej kontrole zmluvných podmienok.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). V predmetnom spore bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný, ktorému však žiadne trovy nevznikli, a preto mu ich nepriznal.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie resp., aby odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. aby odvolací súd prerušil konanie až do doby, dokým rozhodne Ústavný súd SR o podanom návrhu Okresného súdu Martin o súlade § 54a OZ s Ústavou Slovenskej republiky

6. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Nesúhlasil s právnym posúdením premlčania ním uplatneného nároku zo strany prvoinštančného súdu. Mal za to, že v danom prípade došlo k vyhláseniu splatnosti úveru v súlade s § 565 OZ pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25. 11. 2016, od ktorej začala plynúť premlčacia doba. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15CoCsp/13/2020 zo dňa 25. 05. 2020, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/141/2017 zo dňa 28. 03. 2018, sp. zn. 5Co/114/2017 zo dňa 28. 04. 2017 a Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CO/13/2018 zo dňa 26. 09. 2018. Považoval za nesprávny procesný postup aplikáciu § 54a OZ, ktoré ustanovenie vykazuje obdobný zásah do Ústavou SR garantovaného práva na súdnu ochranu tak, ako bolo protiústavné ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Poukázal na podanie návrhu Okresného súdu Martin dňa 30. 07. 2020 na Ústavný súd SR na začatie konania o súlade § 54a OZ s Ústavou SR, ktoré konanie je vedené pod evidenčným číslom spisu 1730/2020.

7. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanoveniami § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

8. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

9. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

10. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

11. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

12. Súd prvej inštancie správne posúdil, že Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 23. 12. 2015 je zmluvou spotrebiteľskou s poukazom na § 52 a nasl. OZ. Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný v predmetnom spore vystupuje ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. V danom prípade ide aj o Zmluvu, na ktorú sa taktiež vzťahujú aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z..

13. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie okresného súdu a to otázky začatia plynutia premlčacej doby v súvislosti so zosplatením úveru.

14. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe sa pod pojmom právne posúdenie rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Podľa ustanovenia § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ je veriteľ časovo limitovaný k využitiu práva na zosplatnenie úveru. Veriteľ je oprávnený využiť možnosť predčasného zosplatnenia úveru, avšak najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a omeškanie s ňou naďalej trvá. V prípade, ak veriteľ svoje právo zosplatniť úver nevyužije, nedochádza k splatnosti celého úveru, ale platí pôvodne dojednanie strán, že dlh je platený v splátkach. Právo zosplatniť úver veriteľ opätovne nadobudne za rovnakých podmienok, ak sa dlžník dostane do omeškania nezaplatením ďalšej splátky.

16. Zo zmluvy vyplýva, že splatnosť splátky bola vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc dňom 15. 02. 2016 až do 15. 01. 2018. K predčasnému zosplatneniu úveru malo dôjsť ku dňu 29. 12. 2016. Ak došlo dňa 29. 12. 2016 k predčasnému zosplatneniu úveru, tak vzhľadom na vyššie uvedené mohlo k nemu dôjsť pre splátku splatnú 15. 09. 2016, pre ktorú bol žalovaný v omeškaní viac ako tri mesiace a toto omeškanie trvalo, pričom k zosplatneniu malo dôjsť najneskôr do splatnosti ďalšej splátky t. j. do 15. 01. 2017. Splatnosť úveru nemohla vyvolať splátka splatná dňa 15. 06. 2016 tak ako to konštatoval súd prvej inštancie a ani splátka splatná dňa 15. 11. 2016 ako tvrdil žalobca.

17. Vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej doby odvolací súd uvádza, že ustanovenie § 101 OZ predstavuje všeobecnú úpravu k ustanoveniu § 103 OZ, ktorý je vo vzťahu k nemu lex specialis, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má prednosť pred všeobecnou právnou úpravou. Nakoľko § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné zosplatnenie úveru až po trojmesačnom omeškaní s niektorou zo splátok, je práve tá splátka, ktorá vyvolala predčasné zosplatnenie úveru okamihom, od ktorého začala plynúť trojročná premlčacia doba. V danom prípade mohla začať plynúť premlčacia doba od 16. 09. 2016 a uplynula by 16. 09. 2019. Žaloba bola podaná na súd prvej inštancie dňa 20. 08. 2019 t. j. pred uplynutím trojročnej premlčacej doby.

18. Vo vzťahu k námietke žalobcu týkajúcej sa nesprávneho procesného postupu súvisiaceho s aplikáciou § 54a OZ a návrhu na prerušenie konania odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola dôvodná. Žalobca sa v rámci odvolacieho konania domáhal aj prerušenia konania s poukazom na konanie vedené pred Ústavným súdom SR pod sp. zn. Rvp 1730/2020 na základe návrhu Okresného súdu Martin o nesúlade § 54a OZ s Ústavou SR. Odvolací súd mal vedomosť o predmetnom konaní vedenom pred Ústavným súdom SR, a preto uznesením č. k. 12CoCsp/62/2020 - 148 zo dňa 17. 03. 2021 prerušil odvolacie konanie v predmetnej veci a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Ústavnom súde SR pod sp. zn. Rvp 1730/2020. Nakoľko návrh Okresného súdu Martin bol zo strany Ústavného súdu SR odmietnutý, odvolací súd uznesením č. k. 12CoCsp/62/2020 - 156 zo dňa 24. 05. 2021 rozhodol o pokračovaní v konaní. Keďže Ústavný súd SR nevzhladol dôvod vyslovenia nesúlady § 54a OZ s Ústavou SR, bol ex offo skúmanie premlčania nároku žalobcu aplikáciou § 54a OZ súdom prvej inštancie legitímne.

19. Z uvedených dôvodov odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť podľa 389 ods. 1 písm. c) CSP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP), pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP) ani na jeho zmenu (§ 388 CSP).

20. Pretože ide o spotrebiteľský spor (§ 290 CSP a nasl.), úlohou okresného súdu bude posúdiť, či Zmluva obsahuje obligatórne náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. platným a účinným v čase uzavretia Zmluvy. Zároveň opätovne posúdi, či boli splnené kumulatívne zákonné podmienky pre uplatnenie práva podľa § 53 ods. 9, § 565 OZ, ktoré súd skúma ex offo, a či oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bolo doručené žalovanému. Prvoinštančný súd sa v novom rozhodnutí vysporiada aj s aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu s poukazom na § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nakoľko pôvodným veriteľom bola Slovenská sporiteľňa a. s., ktorá postúpila záväzok žalobcovi ako nebankovému subjektu, pričom pre takéto postúpenie pohľadávky sa vyžaduje splnenie viacerých zákonných podmienok. Následne súd prvej inštancie opätovne rozhodne o žalobcom uplatnenom nároku na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom.

21. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

22. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd i o náhrade trov celého, teda i odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).